

Nr 908

Av herr Gustavsson i Alvesta m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 113, med förslag om förbättrad sjukpenningförsäkring.

(Lika lydande med motion nr 741 i Första kammaren)

I proposition nr 113 föreslås åtgärder i syfte att förbättra sjukpenningförsäkringen. Betydande olikheter har hittills funnits mellan olika grupper beträffande förmånerna vid sjukdom. Även efter genomförandet av de åtgärder som föreslås i förevarande proposition kommer grupper utanför de i propositionen berörda löntagargrupperna att ha ett annorlunda skydd vid sjukdom. Det är angeläget att samhället tillförsäkrar olika grupper ett grundskydd vid sjukdom som är så likvärdigt som möjligt. Låginkomstgruppernas situation måste därvid särskilt beaktas.

Flera remissinstanser har i sitt yttrande över promemorian »Förbättrad sjukpenningförsäkring» berört administrations- och kontrollproblemen i samband med de föreslagna ändringarna av sjukpenningförsäkringen. Så anser t. ex. försäkringsinspektionen att man enligt all erfarenhet bör räkna med att förvaltningskostnaderna blir avsevärda på grund av den stora ökning av anmälningar, registreringar och utbetalningar som följer av reformen. Inspektionen pekar också på de därtill kommande kostnaderna för en väsentligt utbyggd sjukkontroll.

Riksförsäkringsverket räknar med att reformen kommer att medföra en avsevärd ökning av antalet sjukpenningfall. Enligt verket torde det vara realistiskt att räkna med en fördubbling eller t. o. m. en tredubbling av antalet fall. Belastningen för försäkringskassorna och deras personal kommer att bli avsevärd. Merarbetet för försäkringskassorna kommer inte att inskränka sig till tidpunkten för ikraftträdandet utan kommer även att finnas i fortsättningen.

Vilka konsekvenserna kan bli av reformen ur ekonomiska, administrativa och kontrollmässiga synpunkter har inte kunnat redovisas i promemorian eller propositionen. Det torde inte heller i dagens läge vara möjligt att med någon större noggrannhet bedöma den kommande utvecklingen. Det finns emellertid ingen anledning att antaga att de grupper som nu får en förbättrad sjukpenningförsäkring i större utsträckning än andra grupper skulle komma att missbruka det förtroende som den nya konstruktionen ger dem.

Såvitt framgår av propositionen kommer det att vara möjligt att under en helgdag före arbetsdag göra sjukanmälan, varvid sjukpenning utgår för den första arbetsdagen därefter. Redan förekommer ett visst bortfall av arbetskraft efter helger, i synnerhet efter längre sammanhängande helgledighet. Ett begränsat antal personer svarar för detta bortfall. Vi vet inte vad reformen kommer att innebära för dessas arbetsinsatser. Man kan överväga om man borde fastställa en tidigare tidpunkt för sjukanmälan under helgdag före arbetsdag för att komma till rätta med detta problem. Detta skulle emellertid också komma att beröra andra än dem som avses varför vi med nuvarande informationer inte är beredda att tillstyrka ett sådant förfarande. Vi förutsätter att försäkringskassorna vid upprepad frånvaro omedelbart efter helger kommer att kräva läkarintyg.

Konsekvenserna av reformen i form av direkta kostnader, produktionsbortfall, kontrollåtgärder och administration är så svåröverblickbara att det är angeläget att riksdagen sedan reformen varit i kraft under en tid på nytt får möjlighet att taga ställning till utformningen av bestämmelserna. Vi förutsätter att därvid kommer att framläggas de förslag till ändringar som utvecklingen motiverar.

Moderskapspenningen föreslås i propositionen höjd från 900 kr. till 1 000 kr. Det tidigare utgående beloppet har motsvarat grundsjukpenning för 180 dagar. Då grundsjukpenningen föreslås höjd är det motiverat att med bibehållen princip fastställa moderskapspenningen till 1 080 kr. I propositionen lämnas ingen motivering till avsteget från den tidigare tillämpade principen. Flera remissinstanser, riksförsäkringsverket, Svenska stadsförbundet, TCO och SR, anser att moderskapspenningen bör höjas till 1 080 kr. vid enkelbörd och att det belopp som tillkommer vid flerbörd bör höjas till 540 kr. för varje barn utöver ett. Vi föreslår att denna föga kostnadskrävande men principiellt betydelsefulla höjning sker.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om redovisning inom tre år efter reformens ikraftträdande av konsekvenserna av reformen samt om förslag till ändringar som därvid kan anses motiverade, samt

att riksdagen måtte besluta om höjning av moderskapspenningen vid enkelbörd till 1 080 kr. och om höjning till 540 kr. av det belopp som tillkommer vid flerbörd för varje barn utöver ett.

Stockholm den 26 april 1966

Rune Gustavsson (cp)

i Alvesta

Claes Elmstedt (cp)

Einar Larsson (cp)

i Borrbý

Stig Josefson (cp)

i Arrie